

TALLINNA LINNAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Tallinn

27. jaanuar 2011 nr 2

Tallinna Keskraamatukogu kasutamise eeskiri

Määrus kehtestatakse rahvaraamatukogu seaduse § 16 ja kultuuriministri 12. juuli 2004 määruse nr 9 "Rahvaraamatukogu töökorralduse juhend" § 12 lõike 1 alusel.

§ 1. Üldsätted

- (1) Tallinna Keskraamatukogu (edaspidi *raamatukogu*) kasutamise eeskiri (edaspidi ka *eeskiri*) reguleerib Tallinna Keskraamatukogu teenindusosakondade, raamatukogubussi ja haruraamatukogude teeninduse korraldust ning lugejate õigusi ja kohustusi.
- (2) Raamatukogu põhiteenused on teavikute kohapeal kasutamine ja kojulaenutus ning avalikule teabele üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu juurdepääsu võimaldamine. Raamatukogu põhiteenused on tasuta.
- (3) Eriteenused (koopiate tegemine, printimine jms) on tasulised. Eriteenuste eest võetava tasu suuruse kehtestab Tallinna Kultuuriväärtuste Amet.
- (4) Raamatukogu arvutite kasutamist reguleerib direktori käskkirjaga kinnitatud arvutitöökohta kasutamise eeskiri ja traadita andmesidevõrgu (WiFi) kasutamise eeskiri.
- (5) Raamatukogu tagab, et kõik lugejad saavad tutvuda raamatukogu kasutamise eeskirjaga nii kohapeal kui ka raamatukogu veebilehel. Neile, kes on andnud raamatukogule oma elektronposti aadressi, saadab raamatukogu eeskirja muutusest teate ka elektronposti aadressile.

§ 2. Lugejaks registreerimine ja ümberregistreerimine

- (1) Lugejaks registreeritakse raamatukogu lugejate andmebaasis ühel korral kas ID-kaardi või mõne muu isikut tõendava dokumendi alusel, millel on isikukood ja foto.
- (2) Lugejaks registreerimisel esitatakse alljärgnevad andmed:
  - 1) ees- ja perekonnanimi;
  - 2) isikukood;
  - 3) elukoha aadress(id);
  - 4) elektronposti aadress;
  - 5) telefoninumber.
- (3) Alla 18-aastaseid isikuid registreeritakse lugejaks isikut tõendava dokumendi, kuni 15-aastaseid õpilasi ka õpilaspileti alusel. Teavikute kojulaenutamise õiguse annab vanema või eestkostja (edaspidi *vanem*) kirjalik nõusolek. Ilma vanema kirjaliku nõusolekuta võib alla 18-aastane isik raamatukogu teavikuid kasutada vaid kohapeal. Nõusolek vormistatakse üks kord ning see kehtib raamatukogus kuni isiku 18-aastaseks saamiseni.
- (4) Pärast lugejaks registreerimist saab isik raamatukogu kasutamise õiguse üheks aastaks. Igal aastal registreeritakse lugejad isikut tõendava dokumendi alusel ümber (kontrollitakse nime, elukohta, elektronposti aadressi ja teisi lugejaks registreerimisel esitatud andmeid) ning

pikendatakse raamatukogu kasutamise õiguse kehtivust ühe aasta võrra.

(5) Lugeja ja alla 18-aastase isiku vanem on kohustatud raamatukogu teavitama oma nime, elukoha ja elektronposti aadressi ning telefoninumbri muutumisest.

(6) Võlgased registreeritakse ümber pärast võlgade likvideerimist.

§ 3. Lugeja andmete kasutamine

(1) Lugeja ja alla 18-aastase isiku vanema andmed kantakse integreeritud raamatukogusüsteemi Millennium Tallinna andmebaasi, mida kasutavad lisaks Tallinna Keskraamatukogule ka teised Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumisse kuuluvad Tallinnas asuvad raamatukogud. Lisaks eeskirja § 2 lõikes 2 toodud andmetele sisestatakse andmebaasi ka raamatukogu lugejakaardi või ID-kaardi number ja kehtivusaeg ning teenustega seotud andmed. Millenniumi andmebaas salvestab lugeja genereeritud salasõna e-kataloogis ESTER krüptitud kujul.

(2) Raamatukogu arvuteid kasutavate isikute andmed kantakse arvutite haldussüsteemi CafeDog kuuluvasse Tallinna Keskraamatukogu andmebaasi.

(3) Raamatukogu arvutite broneerimissüsteemi kasutavate isikute andmed kantakse Tallinna Keskraamatukogu broneerimissüsteemi kasutajate andmebaasi.

(4) ID-kaarti lugejakaardina kasutavate lugejate digitaalallkiri ja kontaktandmed kantakse Tallinna Keskraamatukogu ID-kaardiga lugejate andmebaasi.

(5) Paragrahvi 2 lõikes 2 toodud andmeid kasutatakse selleks, et tuvastada lugeja, osutada raamatukogu pakutavaid teenuseid, sh saata teavikute tagastamistähtpäeva möödumisel meeldetuletus ja ettekirjutus ning andmeid statistiliselt analüüsida.

(6) Raamatukogu tagab isikuandmete kaitse ega väljasta § 2 lõikes 2 toodud andmeid kolmandatele isikutele, v.a seadusega ettenähtud juhtudel.

(7) Lugeja ja alla 18-aastase isiku vanema elukoha andmeid kontrollitakse raamatukogus Eesti rahvastikuregistrist (edaspidi *rahvastikuregister*).

§ 4. Lugejakaart

(1) Lugeja, kes ei kasuta ID-kaarti lugejakaardina, saab raamatukogus, sh haruraamatukogudes ja raamatukogubussis lugejaks registreerimisel lugejakaardi, millele ta annab allkirja. Lugejakaardile antud allkirjaga kinnitab lugeja, et nõustub täitma raamatukogu kasutamise eeskirja ja on teadlik oma isikuandmete töötlemisest eeskirjas sätestatud ulatuses. Lugejakaart on tasuline.

(2) Lugejal, kelle elukohaandmed ei ole kantud rahvastikuregistrisse või kes ei ole esitanud raamatukogule püsiva elukoha aadressi Eestis ning ei ole maksnud tagatist, on õigus kasutada teavikuid kohapeal. Selleks tuleb lugejal vormistada lugejakaart, mis annab õiguse kasutada teavikuid kohapeal. Lugejakaart on tasuline.

(3) Isik, kelle elukohaandmed ei ole kantud rahvastikuregistrisse ning kellel puudub Eestis püsiv elukoht, saab raamatukogus vormistada ühepäevase tasulise külaliskaardi, mis annab õiguse kasutada teavikuid ning tutvuda raamatukogu ruumidega sama päeva jooksul kohapeal.

(4) Lugejakaardil on lugeja identifitseerimiseks vajalik võotkood ja võotkoodi number. Raamatukogu saab kasutada ainult lugejakaardi esitamisel, v.a eeskirja §-s 5 sätestatud juhtudel.

(5) Raamatukogu perioodikasaali on õigus külastada ilma lugejakaarti vormistamata.

(6) Lugejakaarti on keelatud anda teistele isikutele. Lugejakaardi kasutamise eest vastutab lugeja. Lugeja on kohustatud teavitama raamatukogu viivitamatult lugejakaardi kadumisest.

(7) Lugejakaarti võib asendada isikutunnistus (edaspidi *ID-kaart*). Tingimused ID-kaardi kasutamiseks lugejakaardina on sätestatud eeskirja §-s 5.

§ 5. ID-kaart lugejakaardina

(1) Raamatukogus saab lugejakaardina kasutada ka ID-kaarti. Selleks on vaja kehtivat sertifikaati, PIN-koode digitaalallkirja andmiseks ja kehtivat elektronposti aadressi, kuhu raamatukogu saadab kinnituse, et on antud digitaalallkiri Tallinna Keskraamatukogu kasutamise eeskirja tundmise kohta. Digitaalallkirjaga kinnitab lugeja, et nõustub täitma raamatukogu kasutamise eeskirja ja on teadlik oma isikuandmete töötlemisest eeskirjas sätestatud ulatuses.

(2) ID-kaardi kasutamine lugejakaardina muudab varem vormistatud raamatukogu lugejakaardi kehtetuks.

(3) ID-kaardi kasutamise eest vastutab lugeja. Uue ID-kaardi saamisel tuleb selle ümberregistreerimiseks pöörduda raamatukoguhoidja poole. Digitaalallkirja uuesti andma ei pea.

§ 6. Teavikute kohapeal kasutamine ja kojulaenutus

(1) Lugejal on õigus laenata korraga kuni 30 teavikut, sh kuni kümme auvist sõltuvalt raamatukogu auvistekogu suuruselt ja nõudlusest.

(2) Teavikuid laenutatakse koju 21 päevaks. Tagastustähtaega on võimalik pikendada kaks korda enne tagastamistähtpäeva saabumist kohapeal, telefoni ja elektronposti teel või e-teeninduse kaudu e-kataloogis ESTER, kui teavikuid ei vaja teised lugejad. Raamatukogu võib tagastatud teavikud samale lugejale uuesti välja laenutada juhul, kui neid ei vaja teised lugejad. Selleks peab lugeja tulema koos teavikutega raamatukokku.

(3) Lugejate seas väga nõutud teavikuid võib raamatukogu laenutada ka lühemaks ajaks kui 21 päevaks ilma tagastustähtaja pikendamise võimaluseta.

(4) Laenuslitsentsiga auviseid laenutatakse koju seitsmeks päevaks ning tagastustähtaega ei pikendata. Helisalvestisi laenutatakse koju, kui helisalvestise Eestis levitamise algusest on möödunud neli kuud.

(5) Ajakirju laenutatakse koju 14 päevaks ilma tagastustähtaja pikendamise võimaluseta.

(6) Lugejalt võib nõuda teaviku kojulaenutamisel tagatist, kui lugeja elukohaandmed ei ole kantud rahvastikuregistrisse või kui lugejal puudub püsiv elukoht Eestis või kui see on vajalik teaviku väärtuse tõttu lähtuvalt linnavalitsuse kehtestatud tagatise võtmise ja tagastamise korrast.

(7) Lugeja on kohustatud tagastama laenatud teavikud laenustähtaja jooksul. Tähtjaks tagastamata teavikute tagastustähtaega ei pikendata. Võlglastele uusi teavikuid ei laenutata.

(8) Teaviku(te) tagastamistähtpäeva möödumise korral saadetakse lugejale meeldetuletus kahe kuu jooksul elektronposti või posti teel või teavitatakse lugejat telefoni teel. Meeldetuletuses märgitakse laenatud teaviku(te) nimetus(ed) ja möödunud tagastamistähtpäev ning antakse uus tähtpäev võlgnevuse likvideerimiseks. Raamatukogu võib sõltuvalt teaviku nõudlusest saata rohkem kui ühe meeldetuletuse. Alla 18-aastase isiku puhul võib raamatukogu vanema andmete olemasolul meeldetuletuse saata vanemale.

(9) Kui lugejakirjes on olemas elektronposti aadress, saadab laenusprogramm automaatselt enne tagastamistähtpäeva lugejale teate tagastamistähtpäeva saabumise kohta.

(10) Teatmeteoseid, enim nõutud teavikute ainuexemplare, perioodikaväljaannete viimaseid numbreid ja eriti väärtuslikke teavikuid saab kasutada ainult kohapeal.

(11) Lugejatel on võimalik panna end raamatukogus leiduva teadmiskirjanduse ootejärjekorda. Kui teaviku raamatukogusse saabumisest antakse lugejale teada telefoni teel, siis tasub teatamise kulud lugeja, e-teavitamine on tasuta. Teavikut hoitakse lugeja jaoks kaks päeva.

(12) Raamatukogus puuduvad teavikud tellitakse raamatukogudevahelise laenutuse (edaspidi *RVL*) teel lugeja soovil ja kulul teistest Eesti (v.a Tallinna) raamatukogudest.

(13) Lugeja võib lihtkirjaliku volitusega volitada teist isikut tema nimel teavikuid laenutama.

(14) Tallinna elanikele, kes tervisliku seisundi tõttu ei ole võimelised raamatukogu külastama, korraldab raamatukogu nende soovi korral tasuta koduteeninduse.

§ 7. Lugeja vastutus

(1) Lugeja kannab materiaalselt vastutust enda kasutuses olevate teavikute, tehnikavahendite ja muu inventari eest.

(2) Teaviku saamisel peab lugeja kontrollima selle korrasolekut, rikutud teavikust tuleb teavitada raamatukoguhoidjat. Kui teaviku puudused avastatakse tagastamisel, vastutab teaviku eest selle tagastanud lugeja.

(3) Kui lugeja ei tagasta laenatud teavikut tähtpäevaks, nõuab raamatukogu viivitatud aja eest tasu alljärgnevalt:

1) kui tagastamistähtpäevast on möödunud kuni 30 päeva, siis tuleb lugejal tasuda 0,03 eurot iga

